

Ünnep a tavon

A Kétdobonyi Horgászegyesület augusztus 15-én tartotta hagyományos családi-baráti napját. Az ünnep mindig családi halfogó versenyyel kezdődik. Néhány óra alatt a versenyzők tekintélyes mennyiségű halat fogtak, (amit mérlegelés után, a szokásoknak megfelelően, visszajuttattak a tóba). Az abszolút győztes **Bágyon Péter** (Galagonya-tó) lett, a legnagyobb halat idén **Haram Sándorné**

(Kétdobonyi), a legkisebbet pedig **Pongrácz Zsolt** (Magyarnándor) fogta, a legjobb csapatnak a budapesti **Pistik család** bizonyult. Az eredményhirdetés előtt **Szabó Gyula** az egyesület elnöke köszöntötte a megjelenteket. Megköszönte a tagok munkáját, a támogatók önzetlen segítségét, mindazt, ami lehetővé teszi, hogy a nehezedő körülmények között is fenntartsanak, megőrizzenek egy olyan természeti értéket, mint a tó és környéke, illetve azt a közösséget, amely folyamatosan, éppen ezen munkálkodik. A díjkiosztó utáni hagyományos halászlé és sertéspörkölt ismét igazolta, hogy a bogrács nagymesterei akárhányszor is képesek ugyanolyan magas színvonalon teljesíteni!

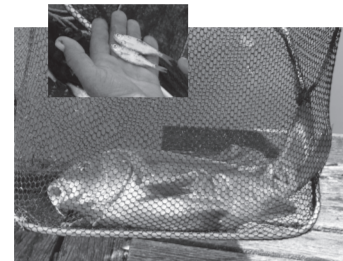

Szabó Gyula

Mérlegelés

A legkisebbek

...és a legnagyobb

Fodor Attila

Mezei katáng - az epeőr

A mezőkön most virít a mezei katáng, szép kék virágait a gyűjtők messziről észrevehetik. Érdemes sietni, mert a virágokat még a fészkek beérése előtt le kell szedni, s - gondolva a hidegebb időkre - meg kell szárítani. A mezei katáng hatóanyagait a növényben lévő keserű anyagok alkotják. Már az ókorban is tisztában voltak gyomorerosító, emésztést segítő hatásával. Ma a természetgyógyászok a belőle főzött tea kúraszerű fogyasztását elsősorban epehajtó hatása miatt máj- és epehólyag bántalmakban szenvedőknek, rossz étvágyúaknak, és magas koleszterin értékű egyéneknek javasolják: Egy teáskanál aprított növényt tegyünk egy csészébe és öntsük

le forrásban lévő vízzel, majd 5 perc elteltével szűrjük le a vizes oldatot. Naponta 1 csésze teát tanácsos éhgyomorra meginni. A kúra időtartama 3 hétnél nem tartson tovább. Epeköves betegek azonban csak előzetes orvosi egyeztetés után fogyaszthatják a teát. A növény fiatal levelei salátába is bekeverhetők. A mezei katáng gyökerét késő ősszel, a növény elszáradását követően lehet kiásni. Tisztítás, porítás és pörkölés után pótkávé készíthető belőle. Ez a nevezetes *cikória kávé*. A népi gyógyászatban régen is előszeretettel fogyasztották, már csak azért is, mert úgy vélték, hogy segítségével a szervezetünkbe jutott mérgező anyagoktól megszabadulhatunk.

Markovics Vera

K A M R Á T Ó L . A Z . A S Z T A L I G KONYHASAROK 30.

Hozzávalók:

- 4 személyre:
- 20 db cukkinivirág
- 20 dg trappista sajt
- 4 gerezd fokhagyma
- A palacsintatésztahoz:
- 1 db tojás
- 5 evőkanál liszt
- 1 kávéskanál só
- 1 pohár szódavíz

Sült cukkinivirág

Nyáridőben Olaszország zöldségpiacain mindenütt ott virít a sárga cukkini virág. Különlegességeket forgalmazó élelmiszer boltokban néha nálunk is kapható – néhány darabos csomagolásban – borsos áron! A cukkini a mi vidékünkön is igen jól megterem, a környékbeli falvak kertjeiben már szinte „őshonosnak” számít. Néhány éve, mikor egy toszkán útikönyvben rábukkantam erre a receptre, a szomszédunktól kaptam virágokkal próbát tettem. Csaldádom azóta minden évben már nagyon várja a cukkinivirágzást...

A virágokat óvatosan megtisztítjuk. A sajtot a virágok hosszánál újinyival rövidebb, ceruzavastagságú csíkokra vágjuk, és óvatosan a kelyhekbe dugjuk. A fokhagymagerezdekből hosszában (!) szálkákat vágunk és ezekből is behelyezünk néhányat a sajtszíkok mellé. A szirmok szabad végeit kívül-belül megkenjük tojásssárgájával, összepödörjük, majd visszahajtvá, tojásfehérjével a virág törzséhez tapasztyuk. Míg a virágok szikkadnak, sűrű palacsintatészta készítésünk.

Ha elkészült, óvatosan beleforgatjuk a töltött virágokat, és forró (!) olajban megsütjük őket. A serpenyőből kivéve, a felesleges olajat felitavva, rizs körrettel tálaljuk. Jéghideg száraz rozé bort ajánlok hozzá!

Jó étvágyat kívánok!
Szokácsi Márta (Kisecset)

A mi gyógyszerészünk

Beszéljünk a magas vérnyomásról!

Dr. Hanula Magdolna

Dr. Hanula Magdolna

Korunk egyik népbetegsége a magas vérnyomás, azaz a *hypertónia*. Hazánkban e betegség által kiváltott kórok szedik a legtöbb áldozatot, ezért érdemes foglalkozni vele. Egészséges felnőtt átlagos vérnyomása *120/80 Hgmm* körül van. Az erekben mért magasabb érték a *systolés* nyomás, amikor a szív összehúzódik és kipumpálja a vért az erekbe, az alacsonyabb a *diastolés*, a két dobbanás közötti pihenő idő alatti érték. A normális vérnyomás 140/90 alatt van, határérték a 140/90–160/95 közötti, a 160/95 fölötti pedig már magas. Megkülönböztetünk *elsődleges* és *másodlagos*, hipertóniát. Az elsőleges (*primer*) pontos okai ismeretlenek, valószínű, hogy az erek és a szív elváltozásai okozzák. Lehet örökletes is, de az egészségtelen életmód is hozzájárulhat a kialakulásához. Ilyenek a mozgásszegény életvitel, az elhízás, a dohányzás, az alkoholfogyasztás, stresszes állapotok, helytelen táplálkozás. A másodlagos (*szekunder*) hipertónia mögött valamilyen szervi elváltozás van, például vesebetegség, a pajzsmirigy túlműködése vagy más hormonális elváltozás.

A huzamosabb ideig fennálló magas vérnyomás nehezebb munkát ró a szívre, károsítja az ereket, ezek meszesedése elzáródáshoz, agyi katasztrófához, vagy infarktushoz is vezethet. A szemben levő hajszálerek károsodása pedig látásromlást okozhat.

Mik a kezdeti tünetek?
Szédülés, tarkótáji fejfájás, idegesség, hányinger, fülzúgás, látászavar, mellkasi nyomás.
Hogyan kezeljük?
A kezdődő, úgynevezett *határérték* közeli emelkedett vérnyomást kordában tudjuk tartani egészséges táplálkozással, kevés állati zsiradék fogyasztásával, sószegegy étrenddel, a kávéfogyasztás mellőzésével, rendszeres mozgással. Gyógynövények fogyasztása is segíthet. Ilyenek a fagyöngy, a galagonya, a fokhagyma, vízhatóként csalan vagy a zsúrló tea. Ha már kialakult a hipertónia, az orvos által felírt gyógyszerek rendszeres szedésével karbantartható a vérnyomás. Az erre ható gyógyszereknek különféle hatása van, ezért többféle együttes alkalmazása esetén nagyon fontos hogy szedésük rendszeres legyen, és a vérnyomás otthoni ellenőrzése is ajánlott. Ez különösen új gyógyszer bevezetésekor fontos. Ha a mért nyomásértékeket egy naplóban vezetjük, nagy segítséget nyújtunk a kezelőorvosunknak, és így elkerülhetjük a fölösleges gyógyszereszedést is. Napjaink rohanó életmódjában álljunk meg egy pillanatra, próbáljuk elfelejteni a napi gondokat, lássuk meg a természet szépségét, és ha ennek csendjében el tudunk merülni, talán elfelejtethetjük a vérnyomáscsökkenőket is...
Kívánok mindenkinek 140/ 90 alatti vérnyomást, és szép nyárvégi napokat!

Papírzacskó Pukkantó

Egy csendes városkában éldegélt *Papírzacskó Pukkantó*. Kedvenc szórakozása az volt, hogy békás járókelők mögé lopódzva jó hangosan kidurrantott egy-egy papírzacskót, azután gyorsan ellillant, mintha ott se járt volna. Ezt ő nagyon mókásnak találta. A megijesztett emberek azonban ezt egyáltalán nem tartották viccesnek. Haragudtak Papírzacskó Pukkantóra, és az utcán járva nyugtalankodva tekintettek a hátuk mögé. Valahogy nem szerették a durranós meglepetéseket! Barátunk viszont a szemrehányások ellenére sem akart erről a szórakozásról lemondani, örömet lelte mások ijesztgetésében. Egy idő után aztán a békés városlakók megelégteltek a dolgot, és elhatározták, hogy megleckéztetik az ijesztgetőt. Beszerezték néhány tűzijáték petárdát és egy este, mikor Papírzacskó Pukkantó már lefekvéshez készülődött, egyikük észrevétlenül belopódzott a szobájába, és elrejtőzött Pukkantó ágya alatt. Megvárta, hogy az elszenderüljön, és amikor a fiú már majdnem elaludt, begyújtotta a tűzijátékot. Lett nagy szikrázás, durrogás! Papírzacskó Pukkantó rémulten ugrott ki az ágyból, hálósípkája lerepült

a fejéről, hálóinge a nyakáig szaladt! Még az utcán áldogálók is hallották a nagy puffogást. Így aztán megértette, hogy ami az egyiknek móka, az a másiknak ijedtség és szomorúság. Nem akart már senkinek ártani, de úgy érezte, a pukkantgatásról sem tud lemondani. Hiszen, a neve is ez: Papírzacskó Pukkantó. Összedugták a fejüket az emberek és kifundáltak valamit. Kihirdették városszerte, hogy Papírzacskó Pukkantó, mint *hivatalos pukkantómester* születésnapokon és egyéb ünnepeken fellépést vállal – ünnepi zacskó és tűzijáték felszerelésével. Mindannyiukat meglepte, milyen sok meghívás érkezett! Gyorsan megtelt előjegyzésekkel a naptára, és minden meghívásnak eleget is tett. Papírzacskóit apró színes csokikkal, cukorkákkal, virágszirmokkal töltötte meg, és úgy pukkantotta el őket, hogy virág- és csokieső hulljon a szülinapos fejére! A nevét is megváltoztatta, ettől kezdve Szülinapi Pukkantó lett a neve, és nagy népszerűsége tett szert a gyerekek és felnőttek körében is! Elégedetten éldegélt tovább, és a városka lakóinak napjai is nyugodtan teltek.

Nagyné Janecsok Györgyi Kétdobonyi

FÁK FÖLÖTT–ÉG ALATT

Délutáni kilátás észak-keleti irányba a Nándori-kilátó felső szintjéről. A távolban Cserhátaláp házai láthatók.

A Magyarnándor-közi Körtvélyes-hegyen az erdő karélyában május óta a fák koronája fölé torony magasodik. Szinte észrevétlenül, pillanatok alatt nőtt ki a földből, születésének azonban hosszabb előtörténete van. Erről kérdeztük Magyarnándorban az ötletgazdát, Nagy János erdőgazdálkodót és geodétát, a Nándori-kilátó építetőjét.

panorámáját a kirándulók elé tárni. Ezért én egy ilyen kilátó építésére adtam be pályázatot. – *Milyen feltételeknek kellett ebben a kategóriában a pályázónak megfelelnie?* – Az említett magasság elérésének érdekében egy C-kategóriás kilátó, azaz a legmagasabb változat megépítésére pályáztunk. Itt csak a mi-

nimális magasság volt előírás, az objektum anyagát, megjelenését a pályázó szabadon választhatta meg. Az épület közvetlen közelében két erdei garnitúra – azaz egy-egy asztal két-két paddal –, telepítése volt még a kiírás része, illetve az építetőnek kötelezettséget kellett vállalnia arra, hogy a kilátót bárki, bármikor szabadon és díjtanuln látogathassa. A beruházás költségeit az Európai Unió viseli, de az építés csak előfinanszírozásban volt megvalósítható.

– *Hogyan fogadta a hírt családja, amikor megtudta, hogy kilátót akar építeni?* – Igen, ez kényes kérdés! Bevallom, nem arattam átűtő sikert az ötletemmel. Az építkezés megindulásától azonban a fiam is egyre lelkesebbek lettek, és komoly részt vállaltak a munkákból. Róbert fiam egész idő alatt mindig akkor és ott volt jelen, amikor és ahol kellett, hogy egy pillanatra se törjön meg az építkezés lendülete. Ma már az egész család büszke az elkészült épületre. – *Már tudjuk, hogy a pályázat sikeres volt, a kilátó áll. Mit tudhatunk még róla?* – A kilátó a 295 méter magas Körtvélyesen áll, 5x5 méter alapterületű és 17 méter magas. A vasbeton szerkezetet rusztikus kőlap borítással fedtük. A négyzet alaprajzú torony tájolása pontosan a négy égtárhoz igazodik. A négy alsó szintjén 3-3 irányba adódik kilátás, a legfelsőn viszont – miután ez már a fák koronája fölé emelkedik, minden égtáj felé nyílnak ablakok – itt teljes a panoráma. Bár nem volt előírás, belül is elhelyeztünk asztalt és padokat, hogy a látogatók fedett helyen is elkezhessenek vagy pihenhessenek.

– *Mennyi időre volt szükséges a kivitelezéshez?*

Fodor Attila

K É T B O D O N Y I · S I K E R E K

Gyermeknap vigasságok

A kétbodonyi *Gyermeknap Forgatagban* június 7-én szórakozhattak a falu és a környező települések gyermekei. Délelőtt 10 órakor a *Szeleburdi Színház* mulatságos történetét élvezhették nézőként vagy akár szereplőként is, kedvük szerint az apróságok. A virslis, sütis megvendégelés után a Művelődési Ház ligetes kertjében jökevdű buli következett a *Palóc Akusztik Jam* zenei segítségével. Közben játékok, ügyességi sportok szórakoztatták a gyerekeket, móka, kacagás, vidám hangok töltöttek be a délutánt.

Forók: Janeczka Györgyi

Gyermeknap i vetélkedő

Nyári kézműves foglalkozás a kertben

Csikiék a csúcson

A Csikiék családi *Folkhagyma Stúdiója* részt vett a Nemzeti Művelődési Intézet által rendezett *Múzsza Fesztivál* Nagyorosziban tartott zenei elődöntőjén. A *Folkhagyma Stúdió* különdíjat kapott, *Csiki Sára* népdal kategóriában *I. helyezést* ért el, a salgótarjáni, novemberi döntőn ő képviselheti majd a Rétsági járást. *Csiki Luca* is különdíjas lett, *Csiki Gabó* pedig *II. helyezést*.

Csiki Sára és édesanyja, Brigitta

Hangács Ádám

Hajrá Hangács!

Az idei szentei *Ovitrophy-n* *Hangács Ádám* fűrgé szüleiivel szoros versenyben 3. helyezést ért el! Ezúton is gratulálunk az egész csapatnak!

S Z Á T O K I · E S E M É N Y E K

Hajókirándulás

A Szatóki Nyugdíjas Klub július 5-i nótás *sétahajó kirándulása* felejthetetlen élménnyel ajándékozta meg a résztvevőket. A budapesti városnézés után a kirándulókat az Óbudai Hajógyári-szigeten, a Székér Csárdában finom ebéd várta. Az ebédet közkedvelt művészeket felvonultató nótaműsor követte, többek között *Gyéánt Valentin*, *Budai Bea* és *Erdős Melinda* fellépésével. Az énekeseket *ifj. Déki Lakatos Sándor* és zenekara kísérte. A nagy-sikerű műsor után a résztvevők szép élményekkel gazdagodva térhettek haza. A program szervezője *Nógrádi Tóth István* volt.

Szomszédolás Óváron

A szlovákiai Óvár községben július 25-én ezúttal 4. alkalommal rendezték meg a *Nógrád szívében* elnevezésű folklor fesztivált. Ezúttal egyben községük megalapításának 770. évfordulóját is ünnepelték. Szátok, mint Óvár testvérvárosága természetesen hivatalos volt a rangos eseményre. Nyugdíjas Klubunk hagyományörzői két népdalcsokorral készültek az alkalomra. Vendégművészként a kétbodonyi *Csiki Gábor* és felesége, *Brigitta* is erősítették az együttést, jelentősen hozzájárulva a produkció sikeréhez. Ezúton is köszönjük az óváriak szíves vendéglátását, az emlékezetes napot!

Híres magyar romák-kiállítás

Július 18-án *Bogdán Sándor*, a kisebbségi önkormányzat vezetője és *Dóbiás Tibor* polgármester nyitotta meg a *Híres magyar romák* című vándorkiállítást, amely Romhányból érkezett Szátokra. A kiállítást egy hónapon át láthatták az érdeklődők a szatóki művelődési házban.

Falunap 2015.

Hagyományos falunapunkat augusztus 1-én, szombaton tartottuk. A helybéliek és a vendégeket egész napos ingyenes ugrálóvár, népi fa játékok, majd ebéd, sör, és üdítők várták. A támogatói jegyet vásárolók helyben készített finomságokat, palacsintát, házi süteményeket, fánkot kaptak.

Forók: Szabó Izabella

K I S E C S E T I · E L Ő A D Á S O K

„Kapunyitogató” gyerekekkel

Gyermekek és gyereklelkű felnőttek töltöttek meg június 13-án a Kisecseti Művelődési Házat. Az ott lévőket a *Kerek Perc Egylet* invitálta a mesék birodalmában való kalandozásra. A *Lusta Jankó* és a *bolond falu* című előadás nagy sikert aratott. A szereplők a kicsiket is bevonták az előadásba, így ők igazán átélhették a mesét, a nagyok pedig jókat kacagtak az elhangzott tréfákon, szófurdulatokon. Az alkalmat még különlegesebbé tette, hogy a kisecseti fellépés volt az Egylet 150. előadása. A mese után játékos vetélkedőn tették próbára a nézőket, hogy ki, mennyire jártas nyelvünk régi szavainak, kifejezéseinek világában. Az egyik rejtvény megfejtése újabb mese címe volt, ennek aprópján elevenítették föl *Benedek Elek: Jakab és a zab* című meséjét a lelkes hallgatóság előtt. Aztán régi mesterségbe kóstolhattak bele a jelenlévők. *Vecserék Ildikó* vezetésével a gyerekek mézeskalácsot készítettek, melyeknek illata csakhamar megtöltötte a teret. A mézes finomságok szép, kézzel faragott faformákban kaptak alakot, aztán a sütőbe kerültek. A műveletek kicsik és nagyok körében egyaránt nagy sikert arattak.

Forók: Matkovszki Nikolett

Mindeközben a konyhában hot-dogok készültek, a romhányi pékségből pedig rétesek érkeztek, hogy a jelenlévők semmiben ne szenvedjenek hiányt.

Palócokról palócnakn

Palóc táncház és rendhagyó néprajz óra részesei lehettek július 16-án Kisecset lakói. Az előadást *Szabó János* a *Nógrád Táncegyüttes* művészeti vezetője tartotta, az együttes 2 táncos párjának közreműködésével. Az érdeklődők a legjobb forrásból ismerhették meg vidékünk hagyományait, népi öltözékeit, táncait, dalait. A vállalkozó kedvű gyerekek kipróbálhatták régi idők népi játékait is. A táncosok pedig hagyományos palóc táncokat mutattak be, jól illusztrálva Szabó János előadását. A szórakoztató, tanórát, vidám közös táncsal zártuk. (A programot a Balassi Bálint Megyei Könyvtár támogatásával valósult meg.)

Szabó János instruál

reműködésével. Az érdeklődők a legjobb forrásból ismerhették meg vidékünk hagyományait, népi öltözékeit, táncait, dalait. A vállalkozó kedvű gyerekek kipróbálhatták régi idők népi játékait is. A táncosok pedig hagyományos palóc táncokat mutattak be, jól illusztrálva Szabó János előadását. A szórakoztató, tanórát, vidám közös táncsal zártuk. (A programot a Balassi Bálint Megyei Könyvtár támogatásával valósult meg.)

Matkovszki Nikolett

Délelőtt a gyerekek vidám, játékos vetélkedői folytak, délután pedig az ünnepi műsort élvezhette a község. Fellépett, többek között, a *Rétsági Ószirozsa Táncsoport*, *Csiki Gábor* és *Csiki Gáborné (Brigitta)*, a *Szatóki Nyugdíjas Klub* hagyományörzői, a *Romhányi Hastáncosok*, a *Dejtári Pletykáló Asszonyok*, *Orsós Zsolt*

Szabó Izabella

és zenésztársai, a *Szatóki Roma Lányok* táncosai. A műsort tombolasorsolás, azt követően pedig dalos-táncos vigasság követte. Rendezvényünk a fiatalok és az idősebbek körében egyaránt tetszést aratott. Az önkormányzat az egész faluközösség nevében, ezúton is köszöni önzetlen Támogatóinknak a segítségét!

S Z E N T E I · N Y Á R

Csupa-kaland nyári napközi

Július 20–31. között nyári napközit rendeztünk szentei és kisecseti gyerekek számára. A nyári esemény már több mint tíz éves múltra tekint vissza, a kezdetekkor én magam is jártam az első napközike. Akiikkel ott együtt voltunk, azokkal még ma, felnőttként is emlegetjük akkori élményeinket. A foglalkozásokat reggel 8-tól délután 4-ig a rendezvényházban vagy a közösségi téren tartottuk, illetve kirándulásokat is szerveztünk. Állandóan üzemelő kézműves sarkunk sikerét jelentősen segítették a szentiek, akikől sok ötletadó nyersanyagot kaptunk. Az első héten a nagy meleg miatt csak a szentei *Gyurgyalag tanösvényt* látogattuk, a réten játszottunk, számháborúval, méztáással, tollasozással, társasjátékokkal és rendszeres vízciszátkal tettük színessé a napi programot. A második hét már ennél mozgalmasabb volt. Hétfőn a *Masliak család* gazdaságát látogattuk

Forók: Hadas Veronika

Kis lépésekkel messzire jutni
Szebenschkiné Palik Katalin erdőkürti polgármester

Előző lapszámunkban részletesebben is beszámoltunk a váci egyházmegye vidékfejlesztési elképzeléséről, kísérleteiről. Kíváncsiak voltunk, hogyan valósul meg mindez a gyakorlatban, ezért látogattunk el a programban résztvevő **Erdőkürtre**, a valamivel több, mint félezer lelket számláló dél-nógrádi településre. Megérté, Amellett, hogy láttuk, miként szökken számba – közvetlen és átvitt értelemben is – a mag, amit **Beer Miklós** váci megyéspüspök és az egyházmegye **Videkfejlesztési Irodája** vetett el, megismertük Erdőkürt agilis polgármester-asszonyát, aki tudja, hogyan lehet kis lépésekkel nagy távolságokra jutni.

Elvetett magok

Tekintélyes, két éve felújított-korszerű művelődési központ ad otthont az erdőkürti önkormányzatnak. Még lift is van benne, hála az uniós előírásnak. *Szebenschkiné Palik Katalin* polgármestert a váci püspökség vidékfejlesztési programjával kapcsolatos tapasztalatairól kérdeztük. Megtudjuk, hogy a faluban 20–25 család kapott az egyházmegye által biztosított vetőmagokból. Valamennyien közmunkások, akiket jórészt meg is kellett tanítani a kertészkedésre. Kapóra jött a Start-program, amelynek keretében az önkormányzat saját területein tangazdaságot alakított ki, a vezetésére pedig alkalmazhatott egy fiatal agrárszakembert. A programban résztvevők nem csak a „közsöben”, hanem otthon is kertészkednek. Szerencsésük van, mert *Proksza Ádám* nagyon érti a dolgát – növényei magukért beszélnek -,

Értelmes feladat

A polgármester-asszony azt mondja, vannak problémák a közmunkaprogrammal, de itt, *Erdőkürtön* látványos a változás, amióta rendszeres foglalkoztatást tudnak nyújtani ilyen keretek között azoknak, akik nem találnak munkát. Megújult a falu képe: gondozott lett, parkosítottak, a temetőt is sikerült visszafoglalni a szarvasoktól – bekerítették, s rendszeresen gondozni tudják. A valódi, értelmes tevékenység visszaadja az emberek önbecsülését. A tartós munkanélküliség, a kilátástalanság, a teljes elszegényedés demoralizál. A polgármester-asszony rendszerben gondolkodik. Az önkormányzati kertészet mellett mindjárt kis elárúsító helyet is kialakítottak, ahol helyben meg lehet vásárolni a friss zöldségeket, gyümölcsöket, s a fejében már megvan a kisállat tartó udvar terve is: néhány ma-

Növényegyüttesek a tangazdaságban

Egyszerű árusítóhely a kertészet mellett

Budai Pál fűszernövényeket is termeszt a számtalan olyan fogást ismer, amivel vegyszerek nélkül is távol tudják tartani a kártevők többségét. A programban részt vevő *Budai Pál* otthoni kertjét is meglátogatjuk, aki büszkén mutatja, hogy a tartós szárazság dacára is szépen fejlődnek a zöldségei. A püspökség és az önkormányzat segítségével a kertje nem ilyen lenne, mondja nekünk.

Az otthoni kert paprika és paradicsom töveit lacot, 30-40 tyúkot, ugyanannyi kacsát fognak majd nevelni a közvetlenül az önkormányzat épülete mellett lévő, pályázaton nyert pénz-ből vásárolt ingatlanon. Nem tart tőle, hogy a nyakukon maradjon a termés; az önkormányzat konyhája, a falu lakosai és az ide látogatók is a célközönségük. Példaként említi, hogy a nyár elején egy 80 fős kertészcsapat táborozott a

faluban, akik ide jártak zöldségért. – Jövőre tovább lépünk, már primőrünk is lesz, nagyobb mennyiségben, teszi még hozzá.

A Dél-Palócia Projekt

Közben más, nagyobb ívű tervek is vannak készülőben Erdőkürtön - avat be egy izgalmasnak ígérkező kezdeményezésbe a polgármester-asszony. Ez pedig a *Dél-Palócia* rövid ellátási lánc (*REL*) projekt, amelynek a lényege, hogy a térség hét, egymással határos települése – *Héhalom, Palotás, Erdőkürt, Kálló, Egyházsdengeleg, Csécsé és Écség* – polgármesterei elvállalták, hogy belevágnak egy gazdasági kísérletbe, amely, ha beválik, később országos mintává is válhat. Ismeretes, hogy Európában már régóta keresik a megoldást, hogy az élelmiszerláncban keletkező haszonból minél nagyobb arányban részesüljenek maguk a mezőgazdasági terme-

uniós források is igénybe vehetők a rövid ellátási láncok fejlesztésére, amivel elősegíthetik, hogy jó minőségű helyi alapanyagok jussanak el a fogyasztókhoz, új munkahelyek teremdjenek, a kisebb, családi gazdaságok is könnyebben tudják értékesíteni termelikeiket stb.

„Ki mit tud?”

A hét településen a polgármesterek a helyi vállalkozókkal és gazdákkal éjszakába nyúló egyeztetéseken mérték fel, hogy *ki mit tud*: milyen élelmiszertermelési adottságaik, specialitá-

Proksza Ádám a tangazdaság vezető kertésze kalauzol a parcellák között

saik, kapacitásai vannak, mire szakosodnának, mit szeretnének fejleszteni, majd ezekből összeállítottak egy munkadokumentumot. Erdőkürtön például a speciális gabonafajták (pl. tönkölybúza) természetét és feldolgozását vették fel a profiljukba. Az egyik gazda vállalta, ha kap hozzá fejlesztési forrást, egy kis malmot is épít. De beírták a tervbe az állat tartók – kecske, birka, tehén tartók – elképzelései alapján a tej- és tejtermékek előállítását is. A harmadik vállalkos pedig az, hogy két hektáron boggyókat telepítenek, önkormányzati területen, Start források igénybevételével. Már idén ősszel pár száz négyzetméteren minálát és epret készítenek a településen épül majd valamilyen feloldozó üzem, így például az erdőkürti nyúltenyésztőknek lesz hova vinniük a vágóállatokat. A tervezést Héhalom polgármestere hangolja össze, de a végső döntés a Vidékfejlesztési Minisztériumban születik majd meg. A polgármester-asszony azt reméli, hogy ősszel már konkrétumokról is beszámolhat. Visszatérünk még Erdőkürtre.